

Llicenciatura en Ciències religioses

Ecumenisme després del Vaticà II

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses
- **Modalitat:** Iscreb Presencial
- **Semestre:** 1r | **ECTS:** 5 | **Hores de classe setmanals:** 3
- **Àrea:** Diàleg | **Període lectiu:** 1r semestre
- **Professorat:** [Dr. Daniel Palau i Valero](#) | **Llengua:** Català

Justificació

La recerca de la unitat dels cristians és prioritària des del Concili Vaticà II. Tristament encara avui els cristians vivim la divisió, i ressona amb força la mateixa pregària de Jesús (Jn 17,21). El moviment ecumènic s'inicia precisament en les confessions protestants, i l'Església catòlica s'hi afegeix posteriorment. L'esdeveniment conciliar permet d'entendre l'ecumenisme com un camí enriquidor en la diversitat, admetent el desig de cercar i trobar la unitat plena. Una unitat que no s'aconsegueix eliminant la multiplicitat, ni ignorant o exclouent «l'altre». No existeix plena unitat, ni vertadera unitat, allí on tots som iguals, una unitat així és aïllament. Aquesta assignatura no fa altra cosa que resseguir el camí de l'ecumenisme des del mateix concili Vaticà II fins els nostres dies, aproximant-nos al món dels diàlegs bilaterals i multilaterals, així com a la reflexió catòlica, per intuir els camins possibles i els elements imprescindibles de la veritable unitat.

Requisits i orientacions prèvies

La teologia, potser d'una manera especial el món de l'ecumenisme, requereix sempre de la lectura per acostar-se als textos i descobrir-ne l'entrellat intern dels raonaments i posicions teològiques en debat, però també per a relacionar les argumentacions en joc amb els diversos tractats de la teologia (antropologia, moral, sagraments, història...). Això és molt freqüent en el camp ecumènic, doncs es tracta d'una reflexió final, de síntesis, de tota la teologia. Abans de cursar aquesta assignatura cal tenir unes certes intuïcions generals, però fermes, sobre el Concili Vaticà II, i més específicament haver cursat l'assignatura d'eclesiologia.

Competències i Objectius

Capacitat de síntesi de les lectures proposades.
Redacció i expressió de manera escrita les idees principals d'un text de l'ecumenisme teològic actual.
Capacitat de recerca i enfrontar-se amb la bibliografia ecumènica bàsica.

1. Conèixer la història recent de l'ecumenisme, des del CVII fins els nostres dies.
2. Descobrir els elements teològics principals, presents en els debats ecumènics.
3. Situar els debats ecumènics en el marc del procés de la història del moviment ecumènic.
4. Apropiar-se als textos, debats i qüestions ecumèniques principals, entenent que són un àmbit punter de la reflexió teològica.
5. Entendre a un nivell bàsic, però clar, les posicions i plantejaments de les diferents confessions cristianes davant del moviment ecumènic.
6. Desenvolupar i intuir el fenomen del diàleg com un element ferm i imprescindible del cristianisme, i per tant, del camí vers la veritable unitat.

Continguts

AUDITUS FIDEI: MOMENT HISTÒRIC-HERMENÈUTIC

1. Fonament dogmàtic-ecumènic de l'Església catòlica romana (LG, UR; Directori del 93; pla de formació del 95; UUS).
2. Drama històric de les divisions; posicionament del món ortodox i del món evangèlic.
3. Diàlegs bilaterals; naixement, desenvolupament i estat actual.
4. Consell mundial de les Esglésies (WCC); creació, història i recorregut teològic a través de les assemblees mundials.

INTELLECTUS FIDEI: MOMENT TEOLÒGIC-SISTEMÀTIC

1. Discurs de la sacramentalitat; individuació de la qüestió eclesiològica, vers una comprensió ecumènica-eucarística.
2. Ecumenisme espiritual; camins del moviment ecumènic a partir de la importància de la presència pneumatològica i de la Paraula de Déu en el si de l'Església.
3. Ecumenisme pastoral; plantejaments ètics i socials de l'ecumenisme pràctic.
4. Fruits ecumènics; descoberta de realitats i situacions de l'ecumenisme actual.

Metodologia i Avaluació

La metodologia és del tipus presencial.

Activitat a l'aula: 40%

Exposició oral a classe per part del professor: 20%

Lectura de textos ecumènics cabdals a classe, amb el seu propi comentari de text, elaborat conjuntament entre alumnes i professor: 10%

Aportacions dels alumnes a classe a partir d'articles, notícies o esdeveniments en relació amb l'ecumenisme, i establint un petit laboratori de discussió i anàlisis sobre casos concrets: 10%

Activitat fora de l'aula: 60%

Moment de lectura personal, ja sigui d'alguns dels diàlegs o textos ecumènics, ja sigui d'alguna obra específica: 25%

Elaboració del treball demanat: 25%

Elaboració del comentari de text: 10%

L'avaluació final tindrà lloc en la modalitat de presentació d'un treball sobre algun text ecumènic (diàlegs bilaterals o multilaterals), o algun llibre de temàtica ecumènica (previ acord amb el professor), ressituant les pròpies conclusions del text treballat amb la posició catòlica sorgida del CVII (50% de la nota).

La presentació d'un comentari de text, tal com s'haurà vist al llarg del curs (30%).

L'assistència i la participació a les classes, durant les quals llegirem textos emblemàtics de l'ecumenisme, i

aprendrem a fer els corresponents comentaris, cercant especialment les relacions que aquests textos generen amb les diverses confessions cristianes, de manera que ens ajudin a elaborar el treball demanat (20%)

Bibliografia

JOS VERCRUYSE, *INTRODUCCIÓN A LA TEOLOGÍA ECUMÉNICA* (INTRODUCCIÓN AL ESTUDIO DE LA TEOLOGÍA 11), ESTELLA: VERBO DIVINO 1993.

WALTER KASPER, *Ecumenismo espiritual. Una guía práctica*, Barcelona: Clie, Santandreu Editor, Verbo Divino 2007.

_____, *Cosechar los frutos. Aspectos básicos de la fe cristiana en el diálogo ecuménico* (Presencia Teológica 175), Santander: Sal Terrae 2010.

JUAN BOSCH, *Para comprender el ecumenismo* (Para comprender 38), Estella: Verbo Divino 2005.

CONSELL PONTIFICI PER LA PROMOCIÓ DE LA UNITAT DELS CRISTIANS, *Directori ecumènic* 1993.

JOAN PAU II, *Carta encíclica Ut Unum Sint*, 1995

WCC, *La Iglesia hacia una visión común* (paper 214), Geneva: WCC publications 2013.

WCC, *Baptisme, Eucaristia, Ministeri* (BEM 1982)

JEAN-YVES LACOSTE, ed., *Diccionario crítico de Teología* (Diccionarios Akal), Madrid: Akal 2007.

N. LOSSKY, ed., *Dictionary of the Ecumenical Movement*, Geneva: WCC Publications 2002.

P. Neuner, *Théologique oecuménique. La quête de l'unité des Église chrétiennes*, Paris: du Cerf 1997.

T. F. ROSSI, *Manuale di ecumenismo*, Brescia: Queriniana 2012